

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Onderzoek verbeterprogramma inkoop Nationale politie

Colofon

Titel	Onderzoek verbeterprogramma inkoop Nationale politie
Uitgebracht aan	mr. A.F. Gaastra
Datum	21 mei 2015
Kenmerk	ADR/2015/685

Inlichtingen
Auditdienst Rijk
070-342 7700

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding opdracht	4
1.2	Leeswijzer rapport	4
2	Doel en aanpak opdracht	5
2.1	Doelstelling	5
2.2	Aanpak	5
2.3	Verspreidingskring rapportage	5
3	Bevindingen	6
3.1	Onderzoeksvraag 1: Programma nog niet helemaal afgerond; openstaande punten zijn in beeld	6
3.1.1	Gerapporteerde voortgang komt overeen met de werkelijkheid	7
3.1.2	Openstaande punten zijn in beeld	7
3.1.3	Regieteam Inkoop begeleidt implementatie	7
3.2	Onderzoeksvraag 2: Risico's opzet programmaorganisatie beperkt; implementatie verdient nog aandacht	7
3.2.1	Resultaatgerichtheid, geen risico in opzet; implementatie blijft achter	8
3.2.2	Interne beheersing vormgegeven maar zorgen rond implementatie	10
3.2.3	Samenwerking, randvoorwaarden geschapen	11
3.2.4	Verandermanagement, maatregelen ter bevordering genomen	11
3.3	Onderzoeksvraag 3: Opzet integriteitsstelsel bij inkoop blijft een belangrijk aandachtspunt voor de politie	12
3.3.1	Generieke maatregelen aanwezig	12
3.3.2	Specifieke maatregelen nog beperkt aanwezig	12
4	Ondertekening	14

1 Inleiding

1.1 Aanleiding opdracht

In de brief aan de Kamer over de landelijke aanbesteding van politievoertuigen (LAPV) van 19 september 2014 heeft de minister van Veiligheid en Justitie ten aanzien van het verbeterprogramma inkoop van de politie aan de Tweede Kamer de volgende toezegging gedaan:

“Om zeker te stellen dat de politie tot nu toe de juiste stappen heeft gezet en tevens met dit verbeterprogramma in de juiste richting beweegt zal ik eind dit jaar een audit laten uitvoeren op dit verbeterprogramma door de Auditdienst Rijk.”

Dit is de aanleiding van dit onderzoek.

1.2 Leeswijzer rapport

In hoofdstuk 2 leest u meer over het doel en de aanpak van het onderzoek naar het verbeterprogramma inkoop. Hoofdstuk 3 bevat de bevindingen en hoofdstuk 4 ten slotte de ondertekening.

2 Doel en aanpak opdracht

2.1 Doelstelling

Deze opdracht is uitgevoerd in opdracht van DGPOL. Het doel was:

1. Het extern, onafhankelijk in kaart brengen van de stand van zaken van de maatregelen uit het verbeterprogramma inkoop van de politie. De peildatum is gelijk aan de startdatum van het onderzoek;
2. Specifiek het verkrijgen van een extern, onafhankelijke rapportage van bevindingen over de opgenomen waarborgen ten aanzien van het voorkomen van integriteitschendingen.

Met het verbeterprogramma inkoop wil de politie een belangrijke slag maken om de inkoopprocessen te verbeteren. Het past niet om hierop nu al een toetsend onderzoek uit te voeren, waarbij wij een oordeel geven over de beheersing van de processen. Dit eindrapport bevat dan ook geen oordeel over de beheersing van de inkoopprocessen maar zal op hoofdlijnen inzicht geven in de status van het verbeterprogramma en eventuele risico's die wij signaleren bij het realiseren van het verbeterprogramma.

2.2 Aanpak

Deze opdracht is uitgevoerd in overeenstemming met de Internationale Standaarden voor de Beroepsuitoefening van Internal Auditing.

In het onderzoek zijn wij uitgegaan van drie onderzoeksvragen:

1. Wat is de status van de (deel)plannen van aanpak en welke acties staan er ten aanzien van de deelplannen in de planning? Is dit in lijn met de rapportages aan de stuurgroep?
2. Blijken er zaken in de opzet (uitgewerkt en vastgesteld) van het verbeterprogramma inkoop die een risico zouden kunnen vormen voor het zetten van de juiste stappen in het verbeterprogramma? Deze vraag is onder meer gekoppeld aan de gewenste eindresultaten van het verbeterprogramma.
3. Welke maatregelen heeft de politie in opzet genomen ter voorkoming van integriteitsschendingen in het inkoopproces? Het gaat hier zowel om generieke maatregelen die ook van toepassing zijn op het inkoopproces als specifieke maatregelen voor het inkoopproces.

2.3 Verspreidingskring rapportage

Deze rapportage wordt uitgebracht aan mr. A.F. Gaastra, DG Politie.

3 Bevindingen

Hierna leest u de bevindingen die volgen uit ons onderzoek. De paragrafen gaan achtereenvolgens over de drie onderzoeksvragen.

3.1 **Onderzoeksvraag 1: Programma nog niet helemaal afgerond; openstaande punten zijn in beeld**

Deze paragraaf laat de stand van zaken tot 1 april 2015 zien. Wij hebben onderzocht of alle 88 actiepunten waarmee het programma in 2013 is gestart daadwerkelijk gerealiseerd zijn. Dat blijkt nog niet zo te zijn.

In onderstaand overzicht ziet u hoe het verbeterprogramma is gevorderd ten opzichte van het oorspronkelijke actieplan.

Afgerond (waarvan 8 voor aanvang van het programma)	63
Niet afgerond	20
Vervallen	5
Totaal aantal maatregelen	88

Van de 88 actiepunten zijn er 63 afgerond. Dat wil zeggen dat er een formeel door de Stuurgroep vastgesteld document¹ aan ten grondslag ligt, er een document ter kennisgeving is aangenomen door de Stuurgroep of er voorafgaand aan het programma al een formeel document is vastgesteld.

20 Actiepunten zijn nog niet afgerond, terwijl dat volgens de planning in het actieplan wel de bedoeling was. 5 Actiepunten zijn vervallen, omdat ze bij nader inzien niet noodzakelijk zijn.

Op voorhand stond al vast dat het programma voor de politie bijzonder ambitieus was. Dit staat te lezen in het overdrachtsdocument dat ter afsluiting van het programma is opgeleverd. Dit kan een verklaring zijn voor het feit dat een deel van de actiepunten nog niet is afgerond.

Het programma opereerde in een turbulente omgeving zo staat in het overdrachtsdocument. "Tegelijkertijd had en heeft het nieuwe inkoopstelsel van de politie in haar ontwikkeling te maken met een complexe en dynamische omgeving. De overgang van een regionale naar een landelijke, centraal gestuurde organisatie leidt op vele fronten tot grote, ingrijpende en langlopende veranderingen die bovendien tegelijkertijd plaatsvinden. Op voorhand was al duidelijk dat de ambitie om binnen deze setting het actieplan met 88 actiepunten in een tijdspanne van ongeveer twee jaar te realiseren behoorlijk hoog was." Doordat de inkooporganisatie nog niet volledig is bemenst, konden bepaalde actiepunten nog niet voortvarend worden opgepakt. Ook de overdracht aan de lijn: de implementatie van actiepunten is daardoor achtergebleven. Simpelweg doordat er nog geen 'lijn' was om aan over te dragen.

Transitiemanagers geven aan dat een aantal beleidsvraagstukken niet door het projectteam is opgepakt omdat de verantwoordelijkheid voor beleidsvorming bij de directie Facility Management (FM) ligt. Doordat deze directie gedurende de programmaperiode nog niet in werking was, heeft men deze vraagstukken vooruit geschoven. Deze onderwerpen zullen door het in januari 2015 ingestelde Inkoopregieteam worden opgepakt.

¹ De implementatie van de maatregelen hebben wij, conform opdrachtformulering, niet meegenomen in dit onderzoek

3.1.1 *Gerapporteerde voortgang komt overeen met de werkelijkheid*

Wij hebben onderzocht of de aan de Stuurgroep gerapporteerde voortgang over het verbeterprogramma overeenkomt met de werkelijkheid. Dat blijkt het geval te zijn.

Tussentijds uitgevoerde analyses en evaluaties gaven aanleiding actiepunten samen te voegen, te verbreden, te laten vervallen, ergens anders uit te laten voeren of uit te stellen. Het is daardoor niet eenvoudig de beginsituatie te vergelijken met de eindsituatie.

In het overdrachtsdocument zijn openstaande punten opgenomen. De in het overdrachtsdocument opgenomen openstaande punten zien wij ook terug in onze analyse.

3.1.2 *Openstaande punten zijn in beeld*

Met het overdrachtsdocument dat het Programma Inrichting&Realisatie Producten –en Dienstenmanagement (PDM) en Inkoopmanagement (IKM) heeft opgesteld zijn de openstaande punten in beeld gebracht. In het overdrachtsdocument zijn twee aanbevelingen opgenomen, die we ook herkennen uit de interviews die wij hebben gehouden onder sleutelfiguren binnen en buiten het verbeterprogramma.

Die aanbevelingen zijn:

- Breng het inkoopstelsel verder in werking en heb daarbij aandacht voor:
  - Prioriteit bij aanbestedingen met de grootste rechtmatigheidswinst;
  - Samenwerking Rijk;
  - Contractbeheer en contractmanagement;
  - Leveranciersmanagement;
  - Cultuur organisatie, waaronder houding en gedrag, en discipline van hoog tot laag;
  - Versnelling procedures;
  - Kwalitatieve en kwantitatieve capaciteit.
- Zorg voor duidelijke sturingslijnen
  - Het is belangrijk de verantwoordelijkheden voor het verder in werking brengen van het inkoopstelsel te beleggen in de lijn. Het overdrachtsdocument doet hier een voorstel toe, waarbij onderscheid wordt gemaakt in directieniveau, dienstniveau en sectorniveau.

Volgens geïnterviewden is ook het implementeren van de elektronische bestelfunctie van belang, als middel om 'Maverick buying' tegen te gaan. Deze bestelfunctie wordt ingebouwd in Planon het facilitair systeem van de politie.

3.1.3 *Regieteam Inkoop begeleidt implementatie*

De directeur FM wordt sinds januari 2015 niet alleen ondersteund door 'eigen' medewerkers, maar ook door het Inkoopregieteam. Dat team heeft de opdracht de politieorganisatie te ondersteunen bij het verder in werking brengen van het nieuwe inkoopstelsel.

De resterende punten uit het verbeterprogramma, en met name de implementatie van alle maatregelen uit het programma in de politieorganisatie, vereist volgens de geïnterviewden nog een behoorlijke inspanning. Het overdrachtsdocument bevat geen planning voor deze implementatie.

3.2 **Onderzoeksvraag 2: Risico's opzet programmaorganisatie beperkt; implementatie verdient nog aandacht**

De vraag is of er in de opzet (uitgewerkt en vastgesteld) van het verbeterprogramma inkoop zaken blijken die een risico kunnen vormen voor het zetten van de juiste stappen in het verbeterprogramma. Deze vraag is gekoppeld aan de gewenste eindresultaten van het verbeterprogramma.

We vatten het antwoord samen, conform ons plan van aanpak, in vier hoofdgebieden, te weten:

1. Resultaatgerichtheid;
2. Interne beheersing;
3. Samenwerking;
4. Verandermanagement.

Bij de beantwoording van deze vraag hebben wij gekeken of er in opzet documenten ontbreken waardoor een risico zou kunnen ontstaan voor het bereiken van het gewenste eindresultaat. De ontvangen documenten zijn conform opdrachtformulering niet inhoudelijk door ons beoordeeld. Aanvullend hebben we interviews gehouden om ons een beeld te vormen van de stand van zaken.

In de paragrafen 3.2.1 tot en met 3.2.4 komen deze deelgebieden aan de orde.

3.2.1 *Resultaatgerichtheid, geen risico in opzet; implementatie blijft achter*

De doelen die het programma zich heeft gesteld zijn in opzet voor het grootste deel gerealiseerd. Vanuit de opzet blijkt niet dat er zaken ontbreken die een risico vormen. Wij hebben, conform de onderzoeksopdracht, geen inhoudelijke toets uitgevoerd.

De implementatie van een deel van de actiepunten heeft vertraging opgelopen.

Wij hebben de voortgang van het programma onderzocht aan de hand van de doelen die zijn opgenomen in de brief aan de Tweede Kamer inzake LAPV d.d. 19 september 2014.

Deze doelen zijn:

1. Een harde scheiding tussen de inkoopbehoefte en de uitvoering van aanbestedingen aanbrengen;
2. Grote aanbestedingen (in financiële zin of met een grote maatschappelijke impact) staan onder leiding van het hoogste (strategische) niveau van politie;
3. Extra controlemomenten in het aanbestedingsproces zijn ingericht;
4. In het verbeterprogramma wordt voor elke stap in het aanbestedingsproces de rol en verantwoordelijkheid van alle betrokkenen vastgelegd;
5. Het meenemen van overige aanbevelingen van de Commissie Schouten/Telgen in dit verbeterprogramma: het sturen op samenhang in beleid en daarmee op de doelmatigheid en rechtmatigheid langs de lijn van Europese aanbestedingen, de kwaliteit van de organisatie (personeel en processen) en externe communicatie.

Bovenstaande doelen zijn in opzet voor het grootste deel gerealiseerd. Dit blijkt uit de door ons ontvangen documentatie en de gehouden interviews. De implementatie van een aantal actiepunten heeft vertraging opgelopen. Als we dit doorvertalen naar de doelstellingen, dan zien we het volgende:

Ten aanzien van de eerste doelstelling (*het aanbrengen van een harde scheiding tussen de inkoopbehoefte en de uitvoering van aanbestedingen*), kan worden gesteld dat de governance is ingericht om deze doelstelling te ondersteunen. Dit blijkt uit het feit dat:

- de directie Facility Management (FM) (onderdeel van de Staf Korpsleiding) verantwoordelijk is gesteld voor de beleidskaderstelling van de inkoopfunctie van de politie;
- de sector Product- en Diensten Management (PDM) verantwoordelijk is gesteld voor het categoriemanagement van de in te kopen producten en diensten

gedurende de hele levenscyclus (van de wieg tot het grafprincipe), inclusief de implementatie van het contract en het monitoren;
- de sector Inkoopmanagement (IKM) verantwoordelijk is gesteld voor het begeleiden en uitvoeren van aanbestedingen en het sluiten van contracten. Vanuit haar inkoopexpertise ziet IKM toe op de rechtmatigheid en doelmatigheid van het proces van aanbesteding (procesdoelmatigheid).

Om inkoop buiten bestaande contracten (maverick buying) tegen te gaan is de politie een centrale bestelfunctie aan het ontwikkelen. Deze is nog niet gereed.

Ten aanzien van de tweede doelstelling (*het laten plaatsvinden van grote aanbestedingen (in financiële zin of met een grote maatschappelijke impact) onder leiding van het hoogste (strategische) niveau van politie*) blijkt dat er een indeling is gemaakt van aanbestedingen naar zwaarte (categorie A,B of C) met daaraan gekoppeld het niveau waarop besloten moet worden over een aanbesteding. Nadat een besturingsmodel (governance) op hoofdlijnen is ontwikkeld en vastgesteld, zal de huidige mandaatregeling van de politie voor wat betreft de Inkoopfunctie hierop worden aangepast.

Ten aanzien van de derde doelstelling (*het inrichten van extra controlemomenten in het aanbestedingsproces*) blijkt dat in de werkbeschrijving van IKM controlemaatregelen zijn beschreven. Of dat extra is ten opzichte van de tot op dat moment bestaande situatie is ons niet bekend.

Ten aanzien van de vierde doelstelling (*het vastleggen van de rol en verantwoordelijkheid van alle betrokkenen voor elke stap in het aanbestedingsproces*) geldt dat de rollen en verantwoordelijkheden onder meer zijn vastgelegd in de richtlijn governance en in de werkbeschrijvingen van IKM en PDM. Er zijn zogenaamde RASCI tabellen opgesteld.

Ten aanzien van de vijfde doelstelling (*het meenemen van de overige aanbevelingen van de Commissie Schouten/Telgen*) zijn drie hoofdaanbevelingen van de commissie in het onderzoek van de ADR aan de orde geweest, te weten:

- a. sturen op samenhang in beleid en daarmee op de doelmatigheid en rechtmatigheid langs de lijn van Europese aanbestedingen. Tijdens het project is de directie Facility Management (FM) (onderdeel van de Staf Korpsleiding) verantwoordelijk gesteld voor de beleidskaderstelling van de inkoopfunctie van de politie;
- b. de kwaliteit van de organisatie (personeel en processen). De inkoopprocessen zijn beschreven in de werkbeschrijving inkoopmanagement en het handboek PDM en IKM. In het verbeterprogramma is aandacht geweest voor de overdracht van kennis aan inkopers en bestellers bijvoorbeeld door het geven van presentaties en het organiseren van themadagen om medewerkers te scholen;
- c. externe communicatie. In het communicatieplan inrichting en realisatie PDM en IKM is de externe communicatie beschreven. In het overdrachtsdocument dat het programma Inrichting en Realisatie PDM en IKM heeft opgesteld is opgenomen dat de communicatie met de buitenwereld op een hoger niveau moet worden gebracht.

3.2.2

Interne beheersing vormgegeven maar zorgen rond implementatie

Naast de in paragraaf 3.2.1 beschreven zaken, heeft de politie ook andere documenten ontwikkeld tijdens het verbeterprogramma die bijdragen aan de interne beheersing. Deze vloeien voort uit de 88 actiepunten die de politie aan het begin van het programma geformuleerd had. Vanuit de opzet blijkt niet dat er zaken ontbreken die een risico vormen.

Hierna wordt weergegeven wat in opzet gerealiseerd is waardoor de risico's geminimaliseerd zijn.

Projectorganisatie inclusief bemensing

De startnotitie en het plan van aanpak inkoopfunctie beschrijven dat het verbeterplan voor het eind van 2013 wordt ontwikkeld door een projectorganisatie van de politie in samenwerking met het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Onderdeel hiervan zijn een stuurgroep met een brede interdepartementale samenstelling, een begeleidingsadviescommissie en diverse werkgroepen. De stuurgroep had een besluitvormende rol. De genomen besluiten staan in de opgemaakte verslagen vermeld. Daarnaast staat in het actieplan vermeld dat de stuurgroep de voortgang bewaakt en de kwaliteit van de onderliggende producten beoordeelt. Daar waar nodig faciliteert de stuurgroep het projectteam bij de aanpak van PDM en IKM overstijgende vraagstukken en knelpunten.

De geïnterviewden zijn tevreden over de werking van de stuurgroep en de geïnterviewde stuurgroepleden zijn tevreden over het functioneren van de projectorganisatie.

De projectorganisatie bestond uit vier transitimanagers, waarvan twee externen, en vier beleidsmedewerkers. Taken zijn verdeeld op grond van deskundigheid. De kennis is waar nodig aangevuld uit de staande organisatie.

Voortgangsbewaking programma

De voortgangsoverzichten en honingraten hebben tijdens het programma inzicht geboden in de stand van zaken. Aan het eind van het verbeterprogramma zijn een meta analyse en een overdrachtsdocument opgesteld om de nog openstaande punten in kaart te brengen.

Interne Communicatiestructuur

De communicatie is vorm gegeven in een communicatieplan en er is een communicatiekalender gemaakt. Ook is er een werkgroep communicatie.

Kwaliteitsbevorderende maatregelen

Om de kwaliteit van het programma te bevorderen zijn templates gemaakt voor zowel de te ontwikkelen producten tijdens het programma als voor de inkooporganisatie om mee te gaan werken.

Er is een risico analyse opgesteld. Bij de start van het programma heeft ook een volwassenheidscheck plaatsgevonden. Om vast te stellen wat de status is van de professionalisering van de inkooporganisatie bij de politie is een MSU+ audit gehouden. Richting het eind van het programma is een meta analyse gemaakt waarin de bevindingen van de diverse evaluaties en audits samengevoegd zijn.

Projectdocumentatie

Een ander punt van interne beheersing is het documenteren van het verbeterprogramma. In alle tijdens het verbeterprogramma ontwikkelde producten zit documentinformatie waar zaken als versiegeschiedenis en distributie uit blijken. Alle ontwikkelde documenten worden in een digitaal inkoophandboek geplaatst en zijn via een gemeenschappelijke schijf benaderbaar.

Implementatie(risico's)

Op papier is de inrichting van PDM en IKM gereed en is de governance vormgegeven. De geïnterviewden uiteten wel zorgen rondom de implementatie. Dit heeft te maken met de beschikbare capaciteit, het grote aantal vacatures, de personele reorganisatie en (in mindere mate) het ontbreken van het geautomatiseerde centrale bestelsysteem. Deze zorgen zie je ook terug in het overdrachtsdocument.

Uit de interviews is verder naar voren gekomen dat met name categorie A aanbestedingen een lang proces met vele toetspunten vergen. In de interviews is aangegeven dat een cultuuromslag wenselijk is. Inkoop moet zich niet kenmerken door de houding dat wat nu nodig is, nu geregeld moet worden.

Inkoop moet volgens vastgestelde kaders plaats vinden.

Een implementatie regiegroep gaat de implementatie begeleiden.

3.2.3 Samenwerking, randvoorwaarden geschapen

Vanuit de opzet blijkt niet dat er zaken ontbreken die een risico vormen.

Hierna wordt weergegeven wat in opzet gerealiseerd is waardoor de risico's geminimaliseerd zijn.

Het plan van aanpak inkoopfunctie nationale politie wordt door onder andere de transitie managers gezien als gezamenlijk startpunt om de "beste inkooporganisatie" van het land te bouwen. Via de brede samenstelling van de stuurgroep en de begeleidingsadviescommissie en de invulling van de projectorganisatie is getracht alle relevante onderdelen van de politie te vertegenwoordigen in het verbeterprogramma en samenwerking te stimuleren. Mede door middel van de vele documenten die zijn ontwikkeld wordt gewerkt aan het creëren van een gemeenschappelijke visie. De documenten zijn door groepen medewerkers samen ontwikkeld. Uit de gehouden interviews blijkt dat geprobeerd is alle ontwikkelingen aan te sluiten bij going concern.

3.2.4 Verandermanagement, maatregelen ter bevordering genomen

Vanuit de opzet blijkt niet dat er zaken ontbreken die een risico vormen.

Hierna wordt weergegeven wat in opzet gerealiseerd is waardoor de risico's geminimaliseerd zijn.

De aandacht voor het managen van de veranderbereidheid en het verandervermogen blijkt onder andere uit:

1. De themadagen voor alle dienstenmanagers en strategisch inkopers. Eens per 6 weken gehouden en waar nodig ondersteund door externe deskundigheid;
2. De bijeenkomsten voor alle medewerkers van IKM en PDM, eens per 6 tot 8 weken;
3. Het inkoopoverleg voor alle inkopers, eens per 2 maanden met als doel informatie overdracht.

Aanvullend worden workshops gehouden over thema's, heeft het inkooploket een roadshow gehouden en worden belangrijke mijlpalen op de intranetsite vermeld.

Door de vertegenwoordiging van de CPO Rijk in de stuurgroep is de aansluiting met de externe omgeving geborgd.

Gaandeweg het verbeterprogramma is een herijking opgesteld om de voorgenomen acties beter aan te laten sluiten bij de praktijk waarin het programma verkeerde.

3.3 **Onderzoeksvraag 3: Opzet integriteitsysteem bij inkoop blijft een belangrijk aandachtspunt voor de politie**

Aan de ADR is gevraagd welke maatregelen de politie in opzet heeft genomen ter voorkoming van integriteitsschendingen in het inkoopproces. Het gaat hier zowel om generieke maatregelen die ook van toepassing zijn op het inkoopproces als specifieke maatregelen voor het inkoopproces.

3.3.1 *Generieke maatregelen aanwezig*

Onderstaande bevindingen komen voort uit één interview met twee medewerkers van het centrale team Veiligheid, Integriteit en Klachten (VIK). Dit team is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van integriteitsbeleid voor de politie. .

De volgende generieke maatregelen zijn in opzet aanwezig:

- In maart 2014 is een document opgesteld met de titel: "integriteitsbeleid politie 2014-2017". Naast het opstellen van beleid is VIK verantwoordelijk voor preventie, screening, klachtenafhandeling en onderzoek.
- Voor indiensttreding vindt standaard een BGO (betrouwbaarheids en geschiktheid onderzoek) plaats. Dit is het screeningsinstrument van de politie waarbij VIK betrokken wordt.
- Nieuwe medewerkers leggen de eed af. VIK is bezig om daar nog meer invulling aan te gaan geven waarbij missie, visie en kernwaarden centraal staan.
- Het centrale VIK team is ook bezig met het ontwikkelen van een landelijk registratiesysteem van integriteitsincidenten. Dat is in de tweede helft van het jaar klaar. Hiermee wordt een eenduidige basis verkregen waarmee trends kunnen worden geanalyseerd en op basis waarvan beleid indien nodig kan worden aangepast.
- Er is een vertrouwenspersoon integriteit en een regeling melden misstanden met een landelijk meldpunt misstanden, direct onder de korpschef geplaatst
- In zijn algemeenheid is bij de politie daarnaast voorzien in een beroepscode, regelingen zoals bijvoorbeeld voor nevenfuncties en aannemen van geschenken (beiden van november 2014). Tevens organiseert de afdeling Veiligheid, Integriteit en Klachten (VIK) bewustwordingssessies en preventieve gesprekken.

3.3.2 *Specifieke maatregelen nog beperkt aanwezig*

Wij hebben onderzocht welke specifieke maatregelen er zijn op het gebied van integriteit in het inkoopproces. Een maatregel die is genoemd is de scheiding die is aangebracht tussen behoeftestelling en het uitvoeren van aanbestedingen. Verder is aangegeven dat alle inkopers een vertrouwensfunctie met A-screening hebben. Daarnaast moet het diensthoofd tekenen voor deelname aan beurzen en bedrijfsbezoeken.

Sinds 1 januari 2015 is een VIK team ingesteld bij PDC. Deze afdeling is nog niet breed bekend binnen de politie. Onderstaande bevindingen zijn gebaseerd op een gesprek met twee medewerkers van dit nieuwe team.

VIK/PDC is ingericht vanwege de behoefte van de korpsleiding en de directeur PDC aan een zelfstandig VIK. Op dit moment wordt inkoopkennis verworven en zijn 30 medewerkers voor het team geworven. Er wordt ook een risico analist aangetrokken die onder meer het inkoopproces gaat beoordelen op risico's en genomen maatregelen om die risico's te beheersen.

Er zijn verkennende gesprekken door VIK/PDC gehouden met inkoopmanagers. De managers staan open voor suggesties van VIK/PDC. Ze zijn onder meer op zoek naar manieren waarmee geleerd kan worden van ervaringen, zonder direct

in de afrekenmodus te schieten. VIK/PDC wil hier in 2015 verder bij gaan ondersteunen.

In de planning voor 2015 staan ook onderzoeken en communicatie over hoe integriteitsschendingen kunnen ontstaan. Hier kunnen preventie acties worden ondernomen op het gebied van inkoop.

Alle plannen ten aanzien van VIK/PDC zijn nog niet beschreven. De prioriteit ligt bij het opzetten van het team. Na de zomer 2015 is men op volle sterkte en worden de plannen verder uitgewerkt en uitgevoerd.

4 Ondertekening

Den Haag, 21 mei 2015

J.F. Entrop

projectleider

Auditdienst Rijk
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
(070) 342 77 00